

A-PBT-A-576/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **S.E. által képviselt P.Z-nek** (a továbbiakban: Kérelmező) az **ABC Zrt.** (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2012. november 13. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja, hogy a pénzügyi szolgáltató 15 napon belül tegye lehetővé a Kérelmező számára a gyűjtőszámlahitel igénybevételét oly módon, hogy a Kérelmezőnek a 2007. november 09. napján kelt xxx számú lízingszerződésből eredő, 2012. június 3-ai értéknapon fennállt tartozását a megjelölt lízingszerződés megkötésekor fennállott arányok (finanszírozott összeg 18.187.200,- Ft, ebből 16.520.531,- Ft a lakás finanszírozása, 1.666.668,- Ft gépkocsi beálló finanszírozása) szerint ossza meg és a lakásra jutó tartozás vonatkozásában kösse meg a Kérelmezővel a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződést.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező 2007. november 09. napján, xxx számon „Nyílt végű pénzügyi lízingszerződés”-t (a továbbiakban: Szerződés) kötött a pénzügyi szolgáltatóval. A Szerződés

I/1. pontja szerint a lízingtárgy az xxx hrsz-ú (várható hrsz.: xxx és yyy), a természetben xxx szám alatt található lakás és xxx pinceszint xxx szám alatt található gépkocsi beálló. A Szerződés I/2. pontja szerint a lízingtárgy vételára 22.734.000,- Ft+Áfa, a finanszírozott összeg 18.187.200,- Ft+Áfa, nyilvántartási pénzneme CHF, az önerő összege 5.456.160,- Ft, a havi lízingdíj pénzneme Ft. A Kérelmező 2012. április 4-én gyűjtőszámlahitel iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet a pénzügyi szolgáltató a 2011. évi LXXV. törvénynek a - 2012. évi XVI. törvény 5. §-ának (1) bekezdésével megállapított - 3. §-a (1) bekezdésének c) pontjára hivatkozással - „a devizakölcsönnek (jelen esetben a devizalízingnek) a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított forint összege nem haladhatja meg a 20 millió forintot” - elutasította. A Kérelmező panaszt nyújtott be, amelyben a pénzügyi szolgáltatót álláspontjának felülvizsgálatára kérte, eredménytelenül. Az ismételt elutasításban a pénzügyi szolgáltató a korábbi indokot megismételve hivatkozott arra is, hogy a Kérelmező *„Nyílt végű pénzügyi lízinget igényelt Társaságunktól, s a megkötött lízingszerződés is tartalmazza, hogy a Finanszírozott összeg 18.187.200,- HUF+ÁFA (volt). Az Ön havi lízingdíja szintén tartalmazza az adott időszak tőkére eső ÁFA részét is, tehát Ön a megfinanszírozott bruttó finanszírozott összeg alapján köteles (bruttó) lízingdíjat fizetni.”*

A Kérelmező a pénzügyi szolgáltató válaszát nem fogadta el, kérelmével a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult.

A Kérelmező kérelmében kifejtett álláspontja szerint, a Szerződésben finanszírozott összeg valóban a 18.187.200,- HUF+ÁFA megjelöléssel szerepel, azonban a devizahitel az ÁFA-val csökkentett összegre vonatkozik. Álláspontja alátámasztásául hivatkozott az ÁFA törvény vonatkozó rendelkezésére, amely szerint a pénzügyi szolgáltató - mivel az ingatlant lízingbe adás céljából vásárolta meg - az ÁFA összegét visszaigényelte, így a kölcsön összege a vételár nettó összege, továbbá hivatkozott a Nemzeti Adó-és Vámhivatal által kiadott állásfoglalásra, amelynek értelmében a nyílt végű pénzügyi lízing szolgáltatásnak minősül, valamint „A pénzügyi lízing helyéről és számviteli elszámolásáról az áfa-rendszerben 1997-től” címet viselő PM-APEH tájékoztatóra, amely alapján az ÁFA az aktuális tőketörlesztés alapján kerül felszámításra. A Kérelmező véleménye szerint álláspontját támasztja alá a pénzügyi szolgáltató által 2012. február 16-án kiállított „Egyenlegközlő levél” is, amely a finanszírozott összeget devizában: 119.322,92 CHF összegben, a szerződés bázis árfolyamát pedig 152,42 CHF-ben rögzíti. A Kérelmező fentiekben túl hivatkozott arra is, hogy a pénzügyi szolgáltató a 2012. március 29-én kelt KHR részére történő adatszolgáltatásnak a lízingszerződés részleteit tárgyaló részében a szerződéskötésre vonatkozó érvényes adatok fejezet alatt a „szerződés összege, devizaneme: 119.322,92 CHF” adatot tüntetett fel. A Szerződés megkötésekor alkalmazott árfolyam (152,42 HUF/CHF) alapján a devizahitel összege: $119.322,92 \times 152,42 = 18.187.199,4664$ Ft, ami megegyezik a finanszírozott összeg ÁFA nélküli értékével. A Kérelmező álláspontja szerint Szerződése megfelel a gyűjtőszámlahitel törvényben foglalt feltételeinek.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában kifejtett álláspontja szerint a gyűjtőszámlahitel kérelem alapján kizárólag akkor van lehetőség gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötésére, ha a Kérelmező a 2011. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 3. §-ában foglalt követelményeknek maradéktalanul megfelel. A Tv. 3. §-a (1) bekezdésének c) pontja írja elő, hogy a devizakölcsönnek a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított forint

összege nem haladhatja meg a 20 millió forintot. Kérelmező - a pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint - ennek a feltételnek nem tett eleget. A pénzügyi szolgáltató szerint a lízingügyletek vonatkozásában a „devizakölcsön” fogalmát maga a Tv. azonosítja a pénzügyi lízingszerződésekkel, a „kölcsönösszeg” fogalma pedig az ügylet természetéből adódóan feleltethető meg a finanszírozott összegnek. A Kérelmező által kötött Szerződés szerinti finanszírozott összeg bruttó érték: 18.187.200,- Ft+ ÁFA. A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint ez az összeg akkor is bruttó összeg, ha annak ÁFA tartalmát az ingatlan megvásárlásakor a pénzügyi szolgáltató ideiglenesen visszaigényelheti, hiszen maga az ingatlan lízingszolgáltatás ÁFA köteles tevékenység, tehát a futamidő alatt a finanszírozott összeg nettó értékéből kiszámított havi lízingdíj tőkerészek után a pénzügyi szolgáltató ÁFA fizetésére kötelezett. Kiemelte, hogy a lízingdíj kamatrészét ÁFA nem terheli, így arra tekintettel ÁFA megállapítására nem kerül sor. A pénzügyi szolgáltató szerint a fentiekből következik, hogy például egy esetleges előtörlesztés alkalmával is a pénzügyi szolgáltató a teljes (bruttó) finanszírozott összeget veszi alapul, hiszen az kerül(t) kifizetésre a Kérelmező javára. Mindezek alapján a pénzügyi szolgáltató úgy véli, hogy a Tv. fent hivatkozott rendelkezésének helyes alkalmazása az, ha a pénzügyi szolgáltató a Szerződés szerinti finanszírozott összegnél is a Szerződés szerinti bruttó értékre van figyelemmel, amely a Kérelmező esetében meghaladja a 20.000.000,- Ft-os küszöbértéket.

A 2012. szeptember 20-án megtartott meghallgatáson a Kérelmező a gyűjtőszámlahitel folyósítására vonatkozó kérelmét fenntartva hangsúlyozta, hogy nyílt végű pénzügyi lízing esetében a finanszírozott összeg az ÁFA-val csökkentett összeg, amelynek alátámasztására hivatkozott a pénzügyi szolgáltató honlapján elérhető fogalomtárban szereplő definícióra, valamint a Szerződésre vonatkozó analitikus kimutatásra, amely szerint is a kezdő összeg az akkori árfolyamon számolva 18.187.200,- Ft-ot tett ki. A Kérelmező álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató nem ideiglenesen igényelte vissza az ÁFA-t, hanem véglegesen. Kifejtette azt is, hogy a Szerződéssel indult az ÁFA köteles szolgáltatás, amelyet leszámláztak és az alapján a pénzügyi szolgáltató befizette az ÁFA összegét. A Kérelmező szerint devizakölcsön nyújtása csak a lakás árának nettó összegében történt.

A meghallgatáson a pénzügyi szolgáltató képviselője szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg, magát ki nem mentette, válaszirátát viszont az eljáró tanács rendelkezésére bocsátotta.

Az eljáró tanács a meghallgatást 2012. október 10. napjára elhalasztotta és egyben felhívta a pénzügyi szolgáltatót észrevételei megtételére és a finanszírozási összeg lízingtárgyankénti megjelölésére.

A pénzügyi szolgáltató a meghallgatást követően előterjesztett beadványában kifejtette, hogy a Tv. a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötésének akadályaként definiálja, ha a devizakölcsönnek a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított összege meghaladta a 20 millió forintot, a kölcsönösszegnek a lízingügyletek esetében irányadó fogalmát azonban nem határozza meg. Álláspontja szerint a „kölcsönösszeg” fogalma pénzügyi lízingszerződések esetében nem értelmezhető, a jogalkotó a lízingügyletek esetében alkalmazandó fogalom meghatározását elmulasztotta. Kifejtette, hogy a kölcsön és a lízing

konstrukciójának összehasonlítása során megállapítható, hogy a „kölcsönösszeg” lízingügyletek esetében azzal az összeggel azonosítható, amely a pénzügyi szolgáltató oldalán ténylegesen felmerül, mint folyósítandó összeg. Ez az összeg megegyezik azzal, amelyet a lízingbevevőnek - akár csak az adósnak kölcsönszerződések esetén - az ügylet lezárásakor tőkerészként a pénzügyi szolgáltatónak vissza kell fizetnie. Ezen összeg pedig megegyezik a Kérelmező által aláírt Szerződésben foglalt „finanszírozott összeggel”, azaz a 22.734.000,- Ft (18.187.200,- Ft + ÁFA) összeggel. A „finanszírozott összeg” a Szerződés részét képező és a Kérelmező által kifejezetten elfogadott Üzletszabályzat alapján került meghatározásra, azaz a lízingtárgy vételárának és az önerőnek a különbözeteként került megjelölésre. A Kérelmező által aláírt Üzletszabályzat a „finanszírozott összeget” bruttó összegként határozza meg. Ennek oka pedig éppen a fentiekben kifejtettekben rejlik, vagyis, hogy a Kérelmező lízingügyletével kapcsolatban ez az összeg merül fel a pénzügyi szolgáltató oldalán aktuális finanszírozási kötelezettségként, ezt utalja át a lízingtárgy eladójának, és a Kérelmező oldalán a lízingügylet alatt - annak teljes futamidejét alapul véve - ez az összeg merül fel tőketörlesztésként. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező ÁFA fizetési kötelezettséggel kapcsolatban kifejtett álláspontjával nem értett egyet, véleménye szerint a Kérelmező nincs tekintettel a lízing konstrukció komplex jellegére. A pénzügyi szolgáltató nem vitatta, hogy a lízingtárgy megvásárlásakor felmerülő ÁFA összeget a hatályos jogszabályok alapján levonásba helyezheti, illetve akár visszaigényelheti. Ugyanakkor kiemelte, hogy a lízingügylet ezt követő szakaszában, a futamidő alatt a tőketörlesztések után folyamatosan ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezik, amelynek alapja a „finanszírozott összeg” nettó értéke. A pénzügyi szolgáltató által a futamidő elején visszaigényelhető ÁFA összeg a futamidő alatt a lízingdíj részletek ÁFA-jaként fizetendő adóként is megjelenik. Mindezek alapján pénzügyi szolgáltató úgy véli, nem vitatható, hogy az ÁFA összege a pénzügyi szolgáltató oldalán ténylegesen felmerülő finanszírozási kötelezettség. A pénzügyi szolgáltató szerint a kérdéses feltétellel kapcsolatos jogalkotói szándék a kényszerértékesítés rendjéről, valamint a fizetési kötelezettségét tartósan nem teljesítő adósokról/lízingbevevőkről szóló rendelkezések között még nyilvánvalóbban jelenik meg, és azt az ingatlan értékéhez, vételárához köti. A pénzügyi szolgáltató szerint álláspontját támasztja alá a Tv. 10. §-ának (1) bekezdése és 10/A. §-ának (1) bekezdése is. A Tv. 3. § (1) bek. c) pontjának értelmezése során a „kölcsönösszeg” fogalma a lízingügyletek vonatkozásában kizárólag csak a két, kölcsön és lízing konstrukció összehasonlításával állapítható meg. Ebből az aspektusból tekintve pedig az adott ügylet kapcsán a pénzügyi szolgáltató oldalán ténylegesen felmerülő finanszírozási kötelezettséggel azonosítható, amely jelen esetben megegyezik a Szerződésben „finanszírozott összegként” megjelölt bruttó értékkel. A pénzügyi szolgáltató hangsúlyozta, hogy a pénzügyi szolgáltató oldalán ténylegesen felmerülő finanszírozási kötelezettség összességében esetről-esetre, az adott lízingszerződés alapján állapítandó meg, különös tekintettel a lízingszerződés részét képező Üzletszabályzat „finanszírozott összeg” fogalmára. A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a Kérelmező esetében is ezen alapelv szerint járt el.

A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező lízingügyletének pénzügyi bontásáról az alábbiak szerint nyilatkozott:

A Finanszírozott összeg: 22.734.000,- Ft (18.187.200,- Ft + ÁFA)

A lakás vételára: bruttó 24.780.800,- Ft

A gépkocsi beálló vételára: bruttó 2.500.000,- Ft

Összesen: bruttó 27.280.800,- Ft

A fentiek arányában a finanszírozott összeg megoszlása a lakás és gépkocsi beálló között:

lakás: 20.650.663,- Ft (16.520.531,- Ft + ÁFA)

gépkocsi beálló: 2.083.335,- Ft (1.666.668,- Ft + ÁFA)

A pénzügyi szolgáltató egyidejűleg hangsúlyozta, hogy a fentiekben kizárólag a Kérelmező lízingügyletének pénzügyi bontása került megjelölésre, a pénzügyi szolgáltató határozott véleménye szerint ugyanis az adásvételi szerződésben megjelölt szolgáltatás oszthatatlan. Pénzügyi szolgáltató ezen álláspontját az e körben kialakult, egységes bírói gyakorlatra alapította, mely szerint a lakás és a hozzá szorosan kapcsolódó, nem lakás céljára szolgáló helyiség (ld. gépkocsi beálló) egybetartozó tárgyai a személy vagyonának, gazdasági egységet képeznek, ily módon egy adásvételi szerződés vonatkozásában oszthatatlan szolgáltatásnak minősülnek (BH. 1984.270), illetve fődolog-mellékdolog kapcsolatában állnak egymással.

Az eljáró tanács elnöke a meghallgatást határozat hirdetésre 2012. november 13. napjára halasztotta.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint **alapos**.

A Tv. 1. §-ának (1) bekezdése 1. pontja szerint *„E törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban devizakölcsön: a természetes személy mint adós vagy adóstárs, illetve lízingbe vevő és a pénzügyi intézmény között létrejött olyan kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés alapján fennálló tartozás, amelynél*

a) a tartozás nyilvántartási pénzneme euró, svájci frank vagy japán jen,

b) a törlesztési kötelezettséget a hiteladós forintban teljesíti, és

c) a kölcsön fedezete a Magyarország területén lévő lakóingatlanon alapított zálogjog vagy a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 44. §-a alapján vállalt állami készfizető kezesség, illetve a lízing tárgya Magyarország területén lévő lakóingatlan.”

Ugyanezen törvényhely 9. pontja értelmében *„lakóingatlan: lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan - ha arra használatbavételi engedélyt adtak ki - a hozzá tartozó földrészlettel, továbbá az ingatlan-nyilvántartásban tanyaként feltüntetett lakó-, illetőleg gazdasági épület, épületcsoport és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó föld együttese.”*

A Tv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötését a hiteladós akkor kezdeményezheti, ha legkésőbb a gyűjtőszámlahitel első folyósításáig megfelel a következő feltételeknek:

„a) a hiteladós devizakölcsönből származó fizetési késedelme nem haladja meg a 90 napot,

b) a hiteladós nem áll fizetéskönnyítő program hatálya alatt, illetve az ilyen programban való részvételét legkésőbb a rögzített árfolyam alkalmazási időszak kezdő időpontjára megszünteti,

c) a devizakölcsönnek a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított forint összege nem haladta meg a 20 millió forintot,

d) amennyiben a devizakölcsön fedezetéül szolgáló lakóingatlant több pénzügyi intézmény által alapított jelzálogjog terheli, e zálogjog által biztosított valamennyi követelés tekintetében nem áll fenn 90 napot meghaladó késedelem, és
e) a devizakölcsön fedezetéül szolgáló lakóingatlanra vezetett végrehajtás nincs folyamatban,
f) a pénzügyi lízingszerződésre vonatkozó szerződést a felek 2011. december 15. napja előtt kötötték.”

A felek között a c) pontban meghatározott feltétel teljesülése volt vitás, ezért a jelen eljárásban az eljáró tanács a további feltételeket nem vizsgálta. Az eljáró tanácsnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felek szerződése alapján folyósított „devizakölcsön” folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított forint összege meghaladta-e a 20 millió forintot.

Az nem volt vitás a felek között, hogy a Tv. nem határozta meg azt, hogy pénzügyi lízingszerződés esetében mely összeget kell a „devizakölcsön folyósításkori összegének” tekinteni.

A Szerződésben feltüntetett „Finanszírozott Összeg”-ből a kérdés nem volt eldönthető, mert a felek között éppen annak értelmezése képezte a vita tárgyát. A Szerződés szerint a „Finanszírozott Összeg: 18.187.200,- Ft+ÁFA”.

A pénzügyi szolgáltató Üzletszabályzatának fogalom meghatározásai alapján sem volt eldönthető a kérdés, mert azok alapján az egyes jogcímeken a Szerződésben rögzített összegek nem voltak levezethetőek.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletének 11. pontja értelmében a pénzügyi lízing: „*az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó ingatlan vagy ingó dolog tulajdonjogát, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő megbízása szerint abból a célból szerzi meg, hogy azt a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy az a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra. A használatba adással a lízingbevevő a) viseli a kárveszély átszállásából származó kockázatot, b) a hasznok szedésére jogosulttá válik, c) viseli a közvetlen terheket (ideértve a fenntartási és amortizációs költségeket is), d) jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részének, valamint a szerződésben kikötött maradványérték megfizetésével a dolgon ő vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. Ha a lízingbevevő nem él e jogával, a lízing tárgya visszakerül a lízingbeadó birtokába és könyveibe. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tőkerészét - amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoni értékű jog szerződés szerinti árával azonos -, valamint kamatrészét és a törlesztésének ütemezését. (...)*”

A fenti rendelkezésből következően a lízingdíj két részből tevődik össze - amelyet a szerződésben kell kikötni -, egyrészt a tőkerészből, amely az eszköz, a lízingtárgy vételára alapján kerül meghatározásra, másrészt az ún. kamatrészből, amely a lízingbeadó költségeit és nyereségét fedezi.

Pénzügyi lízing esetében a lízingbeadó alapvetően finanszírozási szerepet tölt be, a pénzügyi lízing esetében fogalmilag hitelnyújtásról van szó, a devizakölcsön összegének meghatározása során ÁFA kikötése nem értelmezhető. A devizakölcsön összegének meghatározásakor a Tv. vonatkozó rendelkezésének alkalmazhatósága körében a lízingdíj tőkerésze vehető figyelembe.

A Szerződés II/1. pontja szerint:

„1. Lízingbevevő az Üzletszabályzatban meghatározottak szerint a Folyósítási Naptól Havi Lízingdíjat köteles fizetni a Lízingbeadó részére. A Havi Lízingdíj kiszámítására, esedékességére, megfizetésre vonatkozó szabályokat az Üzletszabályzat 8.1.2. - 8.1.6., 8.1.8. - 8.1.10. pontjai tartalmazzák. (...)”

A pénzügyi szolgáltató által csatolt, az „xxx üzletszabályzata” (a továbbiakban: Üzletszabályzat) a Szerződés II/1. pontjában hivatkozott, jelen eljárás tárgyát képező jogvita szempontjából releváns 8.1.3. és 8.1.4. pontja szerint:

„8.1.3. Egy adott Kamatperiódusra vonatkozó Havi Lízingdíj áll egyrészt (i) tőkerészből, (ii) kamatrészből, illetőleg (iii) az esetleges adókból, valamint deviza alapú lízing esetében (iv) havi korrekciós tétel(ek)ből.

8.1.4. Az egy adott Kamatperiódusra vonatkozó Havi Lízingdíj tőkerész megegyezik az adott Kamatperiódusra annuitásos módszerrel a kezdő Lízingdíj Tőketartozás alapulvételével kalkulált tőkerésszel. Deviza alapú lízing esetében a Havi Lízingdíj tőkerész - tekintettel arra, hogy a Lízingszerződés devizaneme svájci frank vagy euró, de a Havi Lízingdíj forintban fizetendő - Kalkulált Árfolyammal átszámított forint-összege fizetendő meg a Számlában/Fizetési Értesítőben meghatározottaknak megfelelően.”

Az Üzletszabályzat 1. pontja szerint:

„Lízingdíj Tőketartozás: jelenti egy adott időpontban (i) forint lízing esetében a Maradványértékkel (nyílt végű pénzügyi lízing esetében), Törlesztett Tőkével és - amennyiben a Vételár ilyet tartalmazott - általános forgalmi adóval csökkentett Finanszírozott Összeget, (i) deviza lízing és deviza alapú lízing esetében a Maradványértékkel (nyílt végű pénzügyi lízing esetében) és - amennyiben a Vételár ilyet tartalmazott - általános forgalmi adóval csökkentett Finanszírozott Összegnek a Bázis Árfolyam alapulvételével átszámított deviza összegét csökkentve a Törlesztett Tőkével.”

„Törlesztett Tőke: jelenti (i) a Havi Lízingdíjak tőkerészeként a Lízingbeadó részére megfizetett (általános forgalmi adót nem tartalmazó) összegeket, illetőleg (ii) előtörlesztés jogcímén a Lízingbeadó részére megfizetett, a Lízingbeadó által tőketörlesztésként könyvelt (általános forgalmi adót nem tartalmazó) összegeket.”

A Szerződés II/2. pontja szerint:

„2. A Lízingbevevő a kezdő Havi Lízingdíj fizetési kötelezettsége nagyságrendileg: 910,00 CHF + a tőkerészre jutó ÁFA.”

A Szerződésben a havi lízingdíj tőkerésze és kamatrésze összegszerűen nem került rögzítésre, azonban az aggálymentesen megállapítható, hogy az ÁFA nem tartozik a tőkerészbe.

Fenti értelmezést az Üzletszabályzat további rendelkezései is alátámasztják. A teljesség igénye nélkül pl. 3.4.1. pont, 21.1.2. pont.

A pénzügyi szolgáltató által kiállított és az eljárásban a Kérelmező által csatolt különböző dokumentumok szerint a Kérelmező részére devizában finanszírozott összeg 119.322,92 CHF, amely a bázis (folyósítás napjára érvényes) 152,42 HUF/CHF árfolyamon számítva 18.187.200,- Ft, azaz a devizában finanszírozott teljes összeg sem haladja meg a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötését lehetővé tevő 20 millió forintos összeghatárt. Az eljáró tanács rámutat, hogy a gyűjtőszámlahitelre jogosultság feltételeinek vizsgálata során annak van jelentősége, hogy a „devizakölcsönnek” a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított CHF-ben nyilvántartott összege nem haladta meg a 20 millió forintot. A folyósításkori összegre nincs kihatással az utóbb esetlegesen felmerülő bármely, egyébként a Szerződés alapján a lízingbevevőt, jelen esetben a Kérelmezőt terhelő összeg.

Amennyiben a lízingszerződés esetében fennálló „devizakölcsön” összegének meghatározásakor abból indulunk ki, hogy a lízingdíj tőkerésze a lízingbe adott vagyontárgy szerződés szerinti - önerővel csökkentett - árával azonos, a Kérelmező Szerződésében szereplő lakóingatlan lízingtárgy bruttó vételára - a pénzügyi szolgáltató által is elismerten - nem haladja meg a 20 millió forintot.

Az eljáró tanács szerint a pénzügyi szolgáltató által a szolgáltatás oszthatatlanságáról kifejtettek a konkrét jogvita szempontjából nem helytállóak. A Tv.-ben biztosított gyűjtőszámlahitelt a pénzügyi szolgáltató köteles biztosítani mindazon ügyfeleinek, akik a törvényi feltételeknek megfelelnek. A tanács álláspontja szerint az a tény, hogy a Szerződésben lízingtárgyként a lakóingatlan mellett másik ingatlan - egy önálló helyrajzi számon nyilvántartott gépkocsi beálló - is szerepel, nem képezheti akadályát annak, hogy a Kérelmező a lakóingatlan vonatkozásában élhessen a gyűjtőszámlahitel igénybevételének lehetőségével.

Az eljáró tanács nem osztotta a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját sem, hogy a Tv. 10. §-ának (1) bekezdése a) és b) pontjának, valamint 10/A. §-a (1) bekezdésének rendelkezései a jelen jogvitában képviselt álláspontját támasztják alá. Az eltérő adósi helyzeteket rendezni kívánó hivatkozott rendelkezések önálló feltételrendszerrel bírnak, amelyekből sem összességükben, de különösen nem az összefüggéséből kiragadott valamely rendelkezéséből a pénzügyi szolgáltató által megállapított következtetés nem vonható le.

A Tv. szerint az a lízingszerződés alapján fennálló tartozás „devizakölcsön”, amelynek lízingtárgya Magyarország területén lévő lakóingatlan, ezért az eljáró tanács az önálló helyrajzi számon nyilvántartott gépkocsi beállóra jutó tartozás vonatkozásában gyűjtőszámlahitel folyósítására nem lát lehetőséget.

Mint arra az eljáró tanács már fentebb utalt, az Üzletszabályzat fogalommeghatározása alapján a finanszírozott összeg, a vételár és az önerő összeg nem volt meghatározható, illetőleg a Szerződésben írottaknak és a pénzügyi szolgáltató nyilatkozatának megfelelően,

azonban a lakás vételárából finanszírozott összeg, a bruttó összeg is bármely számítással 20 millió forint alatt van.

Itt jegyzi meg az eljáró tanács, hogy az eljárásban nem nyert igazolást a pénzügyi szolgáltató azon előadása, amely szerint az általa finanszírozott bruttó összeg a két lízingtárgy vonatkozásában 22.734.000,- Ft volt.

Tekintettel arra, hogy a felek között a finanszírozott összeg tőkerésze, a 18.187.200,- Ft nem volt vitás és a Kérelmező nem vitatta annak a pénzügyi szolgáltató általi, a Szerződésben szereplő lízingtárgyak közötti megosztását, ezért az eljáró tanács az ajánlásában a pénzügyi szolgáltató erre vonatkozó nyilatkozatát vette alapul, amely szerint a 18.187.200,- Ft tőkerészből 16.520.531,- Ft jut a lakásingatlanra és 1.666.668,- Ft a gépkocsi beállóra.

A Tv. 3. §-ának (4) bekezdése szerint a „*pénzügyi intézmény köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a hiteladós hiánytalan kérelmének átvételétől számított 60 napon belül a hitelkeret-szerződés megkötésre kerüljön.*” A 2012. június 3-ai értéknep meghatározása a Tv. idézett rendelkezésére és a Kérelmező kérelme benyújtásának időpontjára (2012. április 4.) figyelemmel történt.

A Pénzügyi Békéltető Testület elnöke az eljárási határidőt a Psztv. 93. §-ának (5) bekezdése alapján 30 nappal meghosszabbította.

A pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezésként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2012. november 13.

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Mohosné dr. Jakab Ágnes s.k.,
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja